

ముద్ద నంచిక.

వాల్యం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ నవంబరు నెల 7 వ తేది శుక్రవారం

[నె 34 రు

రష్యాకు సరకు పోవుటకు మూడు మార్గాలు.

ఉత్తరపు రేవు వట్నంద్వారా చాల సరకు చేరుచున్నది.

రష్యాలో విపరీతమగు చలి ప్రారంభమైంది. ఉత్తరభాగమునకు రష్యా ఉత్తర భాగం చాల చేరువ. కావున భరింపరానంత చలిగావుంటుంది. ఆ చలి జర్జనులకు అలవాటు లేదు. కావున ఇప్పుడు రష్యాపై యుద్ధానికి జర్జనులు క్రొత్త సేనలను విశేషంగా పంపుచున్నా, విశేషవాంతం ఆక్రమించినా, రష్యా నిరోధించ గల్గును. దాడివచ్చిన శత్రువుల కష్టాలు ఎక్కువగును. అయినా, మాల్కో-ప్రాంతములందును, దక్షిణాన దానెట్సు నదీతీరమునందును వున్న పరిశ్రమలన్ని శత్రువుల చర్యలచే నాశనమై రష్యనులకు చాల నష్టం కలుగును. ఆ నష్టం ఇంగ్లాండు-అమెరికాల నుండివచ్చు సామగ్రియే పూడ్చగలదు. వచ్చే వసంతకాలం లోగా రష్యను సేనలు తిరిగి క్రొత్త ఆయుధాలు సంపాదించి తయారగుటకు యీ అమెరికా-ఇంగ్లాండుల సహాయమే చాల అవసరం. రష్యనులు యిప్పుడున్న రక్షణశ్రేణికి యింకా తూర్పునకు దాను-వాల్యానదులవరకు పోయి రక్షణలేర్పాటు చేసుకొన్నప్పటికీ, దానికి తూర్పున యున్న యుద్ధపరికరాల కర్మాగారములను, ముడిపదార్థములను వృద్ధి పొందించుకొని ఒక విదాదిలోగా తిరిగి తమ వైఖ్యాని ప్రథమ తరగతి సేనగాచేయగలరు. అయితే సామగ్రి పూర్తిగ తయారు చేసుకోగలరు. కాని విదాదివరకు తయారు కాకపోతే ఎలాగ? ఆరు నెలలలోనైనా తయారు అయి తీరవలెను. రష్యా క్రొత్త సేనను తిరిగి ఆరు నెలలలోగా తయారుచేయడానికి కావలసిన సహాయమంతా యివ్వడానికి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము అమెరికా ప్రభుత్వము పూనుకొన్నవి.

ఇంగ్లాండు-అమెరికాలు పంపేవస్తువులు అందడానికి రష్యాకు మార్గాలు సరిచేసుకోవాలి. రష్యా దేశానికి బయటనుండి సరకురావడానికి మూడు ముఖ్యమార్గాలు ఉన్నాయి. ఇండయాలోని బెలూచిస్తానునుండి, పెర్షియను గల్ఫు ఇరాను (పెర్షియా) ల మీదుగా రష్యా దక్షిణ భాగమునందున్న కాకసను లేక కాస్పియను సముద్రంవరకు ఒక త్రోవ గలదు. రెండోది, ఉత్తర అమెరికాకు ఉడమరనున్న పసిఫికు సముద్రమునుండి ఆసియా తూర్పు తీరమున రష్యా రేవు స్థలమగు వ్లాడివాస్టాకు వచ్చు సరకు నైజేరియామీదుగ నున్న పెద్ద రైలు మార్గమున మాల్కో వరకు చేరగలదు. మూడో మార్గం, అమెరికా తూర్పు తీరమున అట్లాంటిక్ సముద్రము రేవగు బోస్టనునుండిగాని, యితర అట్లాంటిక్ సముద్ర తీరపు రేవులనుండిగాని స్టీమరులలో వచ్చు సరకు రష్యా ఉత్తర తీరపు రేవగు ఆర్చేంజెలులో దిగవచ్చును.

ఇరాను మార్గం.

ఇరానులో రోడ్లు క్రొత్తవి వేస్తున్నారు. ఇరానులోని రైలు మార్గము దినమునకు 3,000 టన్నుల సరకు రవానా చేయగలదు. 868 మైళ్ళ పొడవున్నది; దక్షిణమున పెర్షియను గల్ఫు తీరాన బందరుపావురం రేవునుండి, ఉత్తరమున కాస్పియను సముద్ర తీరాన బందరుపా వరకు ఉంది. ఆ రైలు మార్గముపైనే ఉన్న ఇరాను ముఖ్య

పట్నమగు టెహరానునుండి, వాయవ్య దిక్కున రష్యా సరిహద్దు చేరువగవున్న టైబ్రిజువరకు ఒక బ్రాంచి రైలు మార్గం ఉంది; టెహరానునుండి ఈశాన్య దిక్కున మేషదు వరకు యింకో రైలు మార్గం వేస్తున్నారు. ఇది చివరకు ఆఫ్గానిస్తానం సరిహద్దు చేరువన రష్యాలోనున్న కస్కుస్టేషనుతో చేర్చబడును. ఇండియాలో సరిహద్దు రాష్ట్రమునందున్న క్వెట్టానుండి రష్యాకు మెట్టమార్గం కూడ అతివడిగ బాగు చేయబడుచున్నది. కరాచీ రేవునుండియు, ఇండియాలో యితర ఉత్పత్తి స్థానములనుండియు సరుకులు కరాచీ-క్వెట్టా రైలు మార్గం మీదుగా రష్యాకు యికముందు పోగలవు. ఇరానులో రైలు మార్గములను దిట్టం చేయడానికి బ్రిటిషు ఇంజనీరులు పని చేస్తున్నారు. రైలు పెట్టెలు ఎన్నో ఇరానుకు ఇంగ్లాండునుండి పంపబడుతున్నాయి. ఇరాను మీదుగా తమ దేశం సరుకుకూడ రవానాచేయు విర్వాటులు సరిజూచుటకు అమెరికా నిపుణులుకూడ ఇరాను వచ్చి యున్నారు.

వ్లాడివాస్టాకు మార్గం.

విషియా తూర్పున పసిఫికు సముద్రమునందున్న అమెరికా ఫిలిప్పైను దీవులునుండి, వచ్చి తూర్పు దీవులనుండి, అమెరికా నుండి కూడా సరకు వ్లాడివాస్టాకు రేవునకు అవుడే పోతున్నది. అటనుండి నైజేరియాలో నున్న ట్రాన్సు నైజేరియా రైల్వే మీదుగ రష్యాలో యుద్ధ రంగమునకు యీ సరకు చేరగలవు. ఈ మార్గం అమెరికా-

ఇంగ్లాండులు ఉపయోగించరాదని జపాను బెదిరించుచున్నది. వ్లాడివాస్టాకు రేవు జపాను తీరానికి ఎదురుగ, అతి చేరువగావుంది. కాని జపాను అటలు సాగనివ్వమని, యిప్పుడు జపాను వెచ్చేదంతా వట్టి బుకాయించని రష్యా మంత్రి ప్రకటించెను.

ఆర్చేంజెలు మార్గం.

విషయితే నేమి, అమెరికానుండి రష్యాకు వస్తున్న సామానులన్ని ప్రస్తుతం ఉత్తరతీరమునందున్న ఆర్చేంజెలు రేవునకే వీస్తున్నవి. ఎందుకంటే యీ మార్గం అమెరికా నుండి దగ్గరమార్గం. రష్యాకు పంపబడుచున్న ఆయుధ సామగ్రిలు విమానాలు యంత్రాదిసరకు తయారగు స్థలములన్ని అమెరికాదేశంయొక్క తూర్పు తీరానికే దగ్గరగ ఉన్నాయి. అందుచే అట్లాంటికు సముద్రమార్గమే రష్యాకు దగ్గర. పసిఫికుసముద్రమార్గం యింతకన్న దూరం. రెండు సముద్ర మార్గాలూ శుమారు 5,000 మైళ్ళ ఉన్నా, అమెరికాలో కర్మాగారాలనుండి రేవువరకు నేలను రవానాకావలసిన దూరమున్ను, వ్లాడివాస్టాకునుండి రష్యాలో నైజేరియా మీదుగ యుద్ధరంగాలవరకు గలదూరమున్ను చాలాఎక్కువ. అందుచే అమెరికా సరకు ఆర్చేంజెలు రేవుగుండా వచ్చుటే లాభకరం. చలికాలంలో మంచు దిట్టంగావడి గడ్డకట్టి ఆర్చేంజెలు చుట్టుపట్ల సముద్రంలో స్టీమరులు ప్రయాణం చేయ

డానికి వీలులేనపుడు, వాడివాస్తాకు మార్గం ఉపయోగింపబడుతుందేమో కాని అంతవరకు ఆర్వేంజలు మార్గమే సులభం. అపుడైనా, రష్యా ప్రభుత్వంవారికి మంచును బద్దలు కొట్టే స్టీమరులు కూడు కొత్తవి ఉన్నాయి. ఆర్వేంజలు రేవులో నవంబరు నుండి మే మాసంవరకు నీరు ఘనీభవించి ఉంటుంది. ఈ మంచును ఆ కూడు స్టీమరులు భేదించగలవు. చలికాలంలో కూడ యీ మార్గం ఉపయోగించవచ్చునని రష్యా ప్రభుత్వానికి నమ్మకం గలదు. అంతేకాక, అట్లాంటికు సముద్రమార్గంలో ప్రయాణించే యీ స్టీమరులకు రక్షణ యెక్కువగవుంది; మార్గం అలవాటుయిపోయింది.

ఈ కారణాలచేత ఆర్వేంజలు మార్గం యితర మార్గాల కన్న ఎక్కువగ ఉపయోగింపబడుతూవుంటే, జాపాను తాను బెదిరించినందున వాడివాస్తాకు మార్గమును అమెరికనులు విడచిరని గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నది. ఆర్వేంజలు నుండి నదీమార్గాల ద్వారా మాస్కోకు యితర చోట్లకు సరకును సులభంగా రవానా చేయవచ్చునని, యీ మార్గమే వాడవలెనని నెలరోజుల క్రిందట, జాపాను బెదిరించకముందే

నిర్ణయించబడింది. పశ్చిమ సముద్రములోని ఫిలిప్పైను దీవులు, తూర్పు డచ్చి దీవులు ఆస్ట్రేలియాలనుండిగూడ ముడి వదార్థములు అక్కిటికు సముద్రంగుండా ఆర్వేంజలు రేవునకు అవుడే చేరినవి. ఆ సముద్రంలో మంచుకొండలను రష్యా నౌకలు సులభంగా భేదించుచున్నవని, యీ సరకు గొంపోవుచున్న స్టీమరుల కెపసులు చెప్పిరి. ఈ మార్గం 1934 వ సంవత్సరములోనే కనిపెట్టబడింది. చలికాలంలో కూడా వాడుకలోవుంది.

బిటిషు సరకు స్టీమరులుగూడ ఆర్వేంజలు రేవునకు యిటీవల చేరెనని, అందలిసరకు అతివడిగా అచ్చటనుండి యద్ధరంగాలకు పంపబడిందని, జర్మనీకి స్నేహంగానున్న ఫిన్లండు నుండి వార్తలు వచ్చేయి. కనుక రష్యాకు అన్ని విధములగు సహాయం చేస్తామని మాస్కోలో జరిగిన మూడురాజ్యాల సభయందు బిటిషు, అమెరికా ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు చేసిన వాగ్దానం ప్రకారం సరకు సరైలు విరామంలేకుండా యీ మార్గాల ద్వారా పంపబడతాయనుటకు ఎట్టిసందేహం లేదు.

ఇండియా యొక్క లోహసంపద

అయుధాలు మందుగుండు తయారుచేయుటకు వలసిన ముడిపదార్థములన్నియు ఉన్నాయి.

గత ఏడేండ్లలో ఇండియాలోని లోహముల ఉత్పత్తి చాల యెక్కువగ పెరిగింది. 1938 వ సంవత్సరంలో యీ లోహాల విలువ రూ. 34,21,87,929 వరకు పెరిగింది. ఈ లోహాలలో ముఖ్యమయినవి బొగ్గు, ఇనుము, ట్రెట్రాలు. ఇవి యెక్కువగవుంటే పరిశ్రమలు వాగా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం వుంటుంది. వీటికి తోడుగ ఇండ్లు కట్టుకోవేందుకు కావలసిన రాళ్లు, ఇటుకలు, గట్టిమట్టి, సిమెంటు, సున్నం, పెంకులు, కుండనామానులు, రోడు మెట్లంగి మున్నగునవి కూడా ఇండియాలో చాల యెక్కువగ ఉన్నాయి. మాంగనీసు, అభ్రకంకూడ రూ 10 లక్షల విలువకువైగా ఉత్పత్తియై ఎగుమతి చేయబడుచున్నవి. బంగారం గనులు నాలుగు మైసూరు సంస్థానమునందు కోలారువద్ద గలవు. ఉప్పు ఇండియా ప్రభుత్వంవారిచేతనే తయారు చేయబడుచున్నది. వివిధపరిశ్రమలకు పనికివచ్చే యితర లోహముల ఉత్పత్తికూడ గత ఏడేండ్లలో చాల ఎక్కువయినది. అవేవన:—ఇటుమెటెటు, క్రొమెటు, మాగ్నెటు, జిప్సము, బాక్సెటు, గ్రానైటు అనునవి. ఇవన్నీ ఇంగ్లీషు పేర్లు. ఇవి విదేశాలకు ఎగుమతి చేయబడుచున్నవి.

లోహములన్నింటిలో యద్ధపరికరాలకు ఎక్కువగ ఉపయోగపడేది ఇనుము, ఉక్కు. క్రీస్తుపుట్టకముందు, అంటే 1900 సంవత్సరాలకు పూర్వమే ఇండియానుండి ఇనుము మధ్యధరా సముద్రప్రాంతములకు ఎగుమతి చేయబడుచుండినట్లు చరిత్ర తెల్పుచున్నది. ఇంతలో పాశ్చాత్యదేశముల ఆధునిక పద్ధతుల పోటీవలన ఇండియా గ్రామములందు తయారుచేయబడు ఉక్కునకు గిరాకి తగ్గిపోయింది. 1830 వ సం॥నుండి ఇండియాలోని ఇనుము గనులలో విశేషంగా పనిచేయించి లాభం పొందుట ప్రారంభమయింది. ఇప్పుడు సామ్రాజ్యమంతటిలో బొగ్గు, ముడి ఇనుము ఉత్పత్తి చేయు దేశాలలో ఇండియా రెండవ స్థానంలోవుంది. ప్రపంచంలో తయారయే మాంగనీసులో కూడా వంతు, అభ్రకంలో నాల్గింట మూడువంతులు ఇండియాలో తయారవుతున్నది. ఇప్పుడు అనేక లోహాలు ఇండియాలో త్రవ్వి లీయబడుచున్నను, భూగర్భంలో ఉన్న సరకంతటిలో బహుస్వల్పమే వైకి లీయగలుగుచున్నారు. ఇంకా బండ్లకు వ్యాపారానికి అందుబడిలో లేని మారుమూలలందు యీ లోహ సంపద అంటబడకుండా భూమిలోనే ఇమిడియున్నది.

బొగ్గు.

1938 వ సం॥న ఇండియాలో రూ 10,64 లక్షల విలువగల రాక్షసి బొగ్గు తయారయింది. వీటేట ఇండియానుండి యీ బొగ్గు ఎగుమతి ఎక్కువగుచున్నది. బీహారు రాష్ట్రమునందు ఎక్కువగను, బెంగాలు, మధ్య రాష్ట్రములు, తూర్పు సంస్థానములు, హైదరాబాదు సంస్థానములందును, బెలూచిస్థానము, ఓరిసా, పంజాబు, రాజపుటానాలందు కొద్దిగను బొగ్గు తయారగుచున్నది. ఇప్పుడు త్రవ్వి లీయబడుచున్న గనులుకాక, అస్సాం, మధ్య రాష్ట్రములు, బీరారులందు యింకా విశేషంగా బొగ్గున్నదని శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధించి తెలిపిరి.

ఇనుము.

ఇండియాలో ఇనుము పరిశ్రమ అతివడిగా వృద్ధిపొందింది. ముడి ఇనుము మంచిదైతేనేగాని పరిశ్రమలందు మంచి ఇనుము వస్తువులు తయారుకావు. బీహారులో సింగభూమి జిల్లాయందును చేరువవన్న తూర్పు సంస్థానములందును 30,000 లక్షల టన్నుల ముడి యినుము త్రవ్వి లీస్తే అందులో 100 కి 60 వంతు మంచి ఇనుము తయారయింది. బస్తరు సంస్థానంలో 7,240 లక్షల టన్నులు మధ్య రాష్ట్రములలో శాందా, త్రుగు జిల్లాలందు 25 లక్షల టన్నుల ముడి ఇనుము తయారవుతున్నది. సాలీనా ఇండియా మొత్తంపై 30 లక్షల టన్నుల ముడి ఇనుము తయారుచేయబడుచున్నది. ఇండెక్కువభాగం సింగభూమిలోదే మైసూరు సంస్థానమునందు సాలీనా 35,000 టన్నులు ఉత్పత్తియగుచున్నది. అదివరకు ఇదంతా ఇండియాలోనే కరిగించబడుతూవుండేది. కాని 1938 లో ఎగుమతులు ప్రారంభమయినాయి. జపాను సాలీనా 10 లక్షల టన్నులు ఇండియానుండి లీసుకుంటున్నది. ఇంగ్లాండుకూడా ఇండియానుండి దుక్కు యినుము కొంటున్నది. దుక్కు ఇనుము ఇండియాలో 1939-40 వ సం॥నందు 1,887,600 టన్నులు ఉత్పత్తి అయింది.

మాంగనీసు.

ఈ లోహం ఇనుము ఉక్కుపరిశ్రమలందు ఉపయోగింపబడును. కావున పరిశ్రమల గిరాకినిబట్టి దీని ఉత్పత్తిగూడ హెచ్చుతు తగ్గుతువుంటుంది. దీనిఉత్పత్తియందు ఇండియా

రష్యాలో పోటీచేసి, అపుడపుడు రష్యాను మించిపోవుచుండును. ఇది ఎత్తుగ కొండలవలె విర్రవీయుండును. కావున పగులగొట్టి తీయుటకు నులభంగావుండును. కాని సముద్ర తీరానికి చాలదూరంలో యీ కొండలుండవలె రవానాకు కొంచెం కష్టంగావుంటుంది. మధ్యరాష్ట్రములలో పాల ఘాటు, నాగపూరు, బాంద్రా జిల్లాలందు, విశాఖపట్నం చేరువ సాందూరు సంస్థానమునందు, బొంబాయి రాష్ట్రం లో పాంచి మహాలనందు, బీహారులో సింగపూరు జిల్లాయందు కొన్ని సంస్థానములందు మాంగసీను లభించును.

ఇండోండు, జపాను, అమెరికా, ఫ్రాంసులు యీ లోహాన్ని ఇండియానుండి తెప్పించుకుంటున్నాయి. కొంత మనదేశంలో ఇనుముపరిశ్రమలందే వినియోగింపబడుతున్నది. 1938 లో 967,929 టన్నులు రూ 388 లక్షలు విలువగలది ఉత్పత్తి అయింది. ఇది ప్రపంచమంతటి ఉత్పత్తిలో మూడోవంతు.

అభ్రకం.

ప్రపంచం ఉత్పత్తిలో ముప్పాళ్ళవంతు ఇండియాలో దొరుకుచున్నది. ఇందు నూటికి 80 వంతు బీహారులోను, మిగిలినది నెల్లూరు జిల్లాలోను తయారగును. రాజపుటానా, తిరువాంగూరులందుకూడా కొద్దిగ దొరుకును. ఇండోండు ఎక్కువగను, అమెరికా-జర్మనీలు తక్కువగను యీ లోహాన్ని ఇండియానుండి కొంటూవుంటాయి. పెద్దపెద్ద దిమ్మలుగా యిది ప్రవృత్తియబడును. పొరపొరలుగా దాన్ని చీల్చి సన్నని అద్దపురేకులవలె తయారుచేయుటయందు బీహారులోని నేర్పరులగు స్త్రీపనివారున్నారు. కావున విదేశాలనుండికూడా యీపనికై అభ్రకం దిమ్మలు ఇండియాకు పంపబడుతువుంటాయి. 1938 లో రూ 42 లక్షల విలువగల అభ్రకం ఇండియాలో తయారయింది.

పెట్రోల్.

మోటారులు నడుపుటకు పనికివచ్చు పెట్రోలు, కిరస నాయిలు ఇండియాకన్న బర్మాలో ఎక్కువ ఉత్పత్తి అవుతున్నవి. కాని ఇండియాలోగూడ దీని యుత్పత్తి ఎక్కువగుచున్నది. అస్సాములో డిబ్రూగఱయందు 660 లక్షల గాలనులు, పంజాబులో ఆటకునందు 210 లక్షల గాలను 1938 సం॥లో తయారయినవి. ఇదిచాలక ఇతరదేశాల నుండి పెట్రోలు ఇండియా తెప్పించుకొంటున్నది.

రాగి.

రాగి కూడా బీహారులో సింగపూరు జిల్లాయందే ఎక్కువగ ఉత్పత్తియగుచున్నది. ఇతర చోట్ల ఉన్నదికాని లాభనాటి వ్యాపారం జరుగలేదు. సాలీనా 6,000 టన్నుల శుద్ధమయిన రాగి తయారవుతున్నది. మైసూరులో కొద్దిగ రాగి దొరికినట్లు 1938 లో తెలిసెను.

ఇతర లోహాలు.

వైస వెప్పిన ముడిపదార్థములు కాక పరిశ్రమలకు పనికి వచ్చు యితర చిల్లర లోహాలచాల ఇండియాలో దొరుకుతున్నాయి, కాని ఎక్కువ సరకు లభించుటలేదు. బాక్సైటు అను లోహంనుండి అల్యుమినియం తయారుచేయుదురు. అల్యుమినియం విమానాలు కట్టుటకు పనికివచ్చును. ఇది 1938 లో 4,634 టన్నులు ప్రవృత్తి తీయబడింది. కాని ఇందులోనుండి అల్యుమినియం తయారుచేయు పరిశ్రామిక సాధనం ఇండియాలో లేనందున యిదంతా విదేశాలకు ఎగుమతి చేయబడుతున్నది.

గాయనుదీపాల వాత్సలు తయారుచేయుట కుపయోగపడు మొనాజైటు అనులోహము, తెలుపురంగు తయారుచేయుట కుపయోగపడు ఇలుమెనైటు, టంకం పనికి పనికివచ్చు జిర్కను అనులోహాలు కూడ ఎక్కువగ ఇండియాలో దొరకుతున్నాయి. మొనాజైటు ఉత్పత్తి అతిపడిగా పెరిగింది. ఇది తుపాకి తోటాలు చేయుటకు, రంజితాలకు సర్పిలైటులకు పనికివచ్చును. ఈ లోహాలు కన్యాకుమారి అగ్రంవద్ద సముద్ర తీరముగ ఇసుకలో దొరకుచున్నవి. యధా పరిశ్రమలకు బాగా ఉపయోగపడుచున్నవి. 1922 లో 400 టన్నులు తయారయ్యే ఇలుమెనైటు 1938 లో 1,81,047 టన్నులవరకు పెరిగింది. అన్ని దేశాలకన్న ఎక్కువగా యీ దేశంలోనే యీ లోహం లభిస్తున్నది.

ఉక్కు పరిశ్రమలో ఉపయోగింపబడు క్రోమైటు బీహారు, బొంబాయి, మైసూరు, బెలూచిస్థానములందు లభిస్తున్నది. అందుకే పనికివచ్చు మగ్నెసైటు లోహం నేలంబోను, మైసూరులోనుగలదు. సిమెంటు, ప్లాస్టరు తయారుచేయుటకును, రంగులు తయారుచేయుటకును ఉపయోగపడు జిప్సము అనుగట్టి ఋట్టివంటి లోహం తిరుచునాపల్లిలోను, పంజాబు, నాగపూరు, బిక్నీరుయన్నగు చోట్లను లభించుచున్నది. తగరం, సీసం, రేకుకూడ కొద్దిగ ఇండియాలో లభించును.

ఈ లోహాలన్ని ప్రవృత్తియించి ఎగుమతిచేసే పరిశ్రమలు యిటీవలనే ప్రారంభమయినవి. అందుచేతనూ, ఇవి విశేషంగా వాడబడే యూరోపు అమెరికా మార్కెటులకు ఇండియా చాల దూరంగావుండుటచేతను, యీ లోహపు గనుల పరిశ్రమ వెనుకా ముందూ అవుతువుండెను. తూర్పు దేశాలలో యీ లోహాలకు గిరాకీ హెచ్చినచో ఇండియా దేశానికి మంచి లాభముండును. జాపానుకూడ వడమట దేశాలకు దూరంగావున్నదగుటచే, యిటీవల యీ లోహాలను ఇండియానుండి ఎక్కువగా కొంటున్నది. ఇపుడు జాపాను పరిశ్రమలు ఎక్కువగ ఇండియా ముడి పదార్థములపై ఆధారపడియున్నవి.

రద్దు ఇనుము, ప్రాత ఇనుముకూడా ఇండియాలో విశేషంగా లభించుచున్నది. 66,000 టన్నులు ఎగుమతియగుచున్నది. ఇవి మందుగుండు తయారుచేయుటకు ఎక్కువగ ఉపయోగపడును.

స్టీమరు ప్రయాణాలకు రక్షణ.

“కాన్వాయి” ప్రయాణం పద్ధతి.

యధాసమయంలో సముద్రప్రయాణం చాల కష్టం. శత్రువుల యధా నౌకలు, కనబడకుండా నీటిలో ప్రయాణం చేసే సబుమెరైనులు, బాంబులువేసే విమానాలు దారికాచి స్టీమరులను ముంచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తూవుంటాయి. అందుచే వర్తక నౌకలుగాని, ప్రయాణికుల నౌకలుగాని ఒంటరిగ ప్రయాణించేయవు. ఒక గుంపుగ బయలుదేరుతాయి. వాటికి కాపలాగా కొన్ని యధానౌకలు ఫిరంగులతోను, యితర ఆయుధ సామగ్రితోను వెంటవుంటాయి.

ఇట్లాంటి సముద్ర ప్రయాణాన్ని “కాన్వాయి” ప్రయాణం అంటారు. సాధారణంగా ఆ ప్రయాణంలో శత్రువుల నౌకలో, విమానాలో, సబుమెరైనులో అడ్డంకగలిగినా కా యధా జరుగుతూవుంటుంది. బయలుదేరిన స్టీమరు లన్ని ఖైదుగా అనుకున్న తాళికి చేరుకోగలిస్తే మహాభాగ్యం అనుకోవలసినదే. అట్లాంటి ప్రయాణం ఎట్లావుంటుందో తెలుసుకోవాలంటే ఆ ప్రయాణంచేసిన ఒకరు వ్రాసిన యీ విషయం చదవండి.

సరకుల 15 స్త్రీమరులు ఉత్తర అమెరికాలో ఒక రేవు నుండి ఇంగ్లాండులో రేవునకు అట్లాంటికు సముద్రంపై ప్రయాణం ప్రారంభించినవి. ఈ 15 స్త్రీమరులూ వివిధ దేశాల జండాలుగల్గి వివిధ దేశాలవారిచేత నడిపించబడుతున్నాయి. వీటన్నింటికి ఒక వృద్ధనావికుడు పింఛను ఉద్యోగి నాయకుడుగా ఉన్నాడు. వీకటిలో దీపాలులే కుండా, దగ్గర దగ్గరగా గాలివచ్చినా, మంచుపడినా, దారి కనబడకపోయినా తప్పిపోకుండా ఉండుటకై తగినట్లుగా స్త్రీమరులను నడిపించాలని ఆతను ఉత్తరువు చేసెను. ముందుగ ఒక పెద్ద యద్ధనౌక సాగిపోతుంది. శత్రువుల యద్ధనౌకలు ఎదురైతే అది ఫిరంగులువ్రేల్చి తరిమేస్తుంది. సబుమెరైనులు కనబడినా ముంచే సాధనలు యీ యద్ధనౌక యందుంటాయి. తక్కిన వర్తక నౌకలన్నింటిలోగూడ వాటి నవి రక్షించుకోవడానికి ఫిరంగులమర్చబడియుంటాయి. వైనుండి ఎగిరివచ్చు విమానాలను గురిచూచి కొట్టే ఫిరంగులు గూడ ఉంటాయి. కాని అవి అన్ని స్త్రీమరులపై ఉండవు.

ప్రయాణం ప్రారంభంలో సాధారణంగా శత్రువుల నౌకలు ఎదిరించవచ్చును. అవి పెద్ద యద్ధనౌకలైనా కావచ్చును లేదా వర్తక నౌకల రూపంలోవుండి ఫిరంగులెక్కువగా అమర్చబడిన శత్రు నౌకలేనా కావచ్చును. అట్లాంటికు సముద్రమునందు యిప్పటికి రెండు జర్మను యద్ధనౌకలు ముంచబడినవి. మరి యొక బ్రిటిషువారి విమానాల ఫిరంగులచే గాయపడి రేవులలో దాగొన్నవి. వర్తక నౌకల రూపంలోయుండు జర్మను యద్ధనౌకలు “కాన్వాయి” గుంపును ఎదిరించినచో తమకే కష్టమని కొంచెం జంకుతాయి. అవి ఒంటరిగానున్న సామాను నౌకలనే ఎదిరించి నష్టపెట్టగలవు. వాటిలో మందుగను లుంచుకొని సముద్ర మార్గాలలో అచ్చటచ్చట పడవేస్తాయి. అవి తగిలితే మన స్త్రీమరులు చిల్లిపడి మునిగిపోవాలని వారి ఆశ. శత్రువుల విమానాలుగూడ మన స్త్రీమరులపైన వలయాకారంగా ఎగిరి ఆ ఎగురుతున్నప్పుడు ఒక త్రాడు వురిసి వదలి స్త్రీమరుయొక్క వాయు వాహనాలను, స్థలాలను చెడగొట్టును. అట్లాచేస్తే ఆ స్త్రీమరు కష్టకాలంలో బయటకు సహాయం కోరేవారైన పంపజాలదు. శత్రునావలు రెండు మూడు గొట్టాలు అమర్చుకొని పొగ ఎక్కువగా వదులుతూ వట్టి బొగ్గునావలనుకోవాలని వేషాలు వేస్తూవుంటాయి. దీపాలులేకుండా తమదేశం జండాలులేకుండా ప్రయాణం చేస్తూవుంటాయి కాని 1914 వ సంవత్సరములో జర్మను వారి ఎముడను చేసినంత మోసం, వేషం యింకేస్త్రీమరు యింత వరకు చేయలేదు.

కాన్వాయిలో స్త్రీమరులు ఒకటి రెండు పొగమంచులో ప్రయాణం చేయుచున్నప్పుడు దారి తెలియక వెనుకపడినచో శత్రువుల స్త్రీమరులకు చిక్కిపోక తప్పదు. కొన్నాళ్లు మంచులో తుపాను గాలిలో ప్రయాణంచేసిన పిమ్మట, సబుమెరైనులుండు తావునకు “కాన్వాయి” స్త్రీమరులు వస్తాయి. వగలయితే నీటిలో దాగొనియే శత్రువుల సబుమెరైనులు ఒంటరిగా ప్రయాణంచేస్తూ మన స్త్రీమరులను ముంచాలని చూస్తాయి. రాత్రయితే పైకి తేలుచు కలిసికట్టుగా అతివడిగా ప్రయాణం చేస్తూవుంటాయి. వైన ఎగురుచుండు శత్రు విమానాలు, వాటికి మన స్త్రీమరులు ఎక్కడున్నది, గుర్తులు చెబుతూవుంటాయి. ఇవన్ని ఎవటున్నాయో, సముద్రంలో ఏ ప్రాంతం ఎపుడు ప్రమాదకరమయిందో ప్రయాణం చేస్తున్న స్త్రీమరులకు ఇంగ్లాండునుండి వార్తలు వస్తూవుంటాయి. సాయంకాలం మేఘాలతో వీకటి మరివడిగా

వస్తుంది. సముద్రం శాంతంగానే వుంటుంది. కాన్వాయిలో వెనుకబడుతూవున్న స్త్రీమరులను, గొర్రెలను మందకుక్కలు తరిమేటట్లు తరుముకుంటూ యద్ధనౌకలు ప్రక్కప్రక్కన వస్తూవుంటాయి. ఫిరంగులవద్ద మనుష్యులు సిద్ధంగా వుంటారు. మార్గం కనిపెట్టి దాగ్గిజీలతో చూచేవారు అతిశ్రద్ధగ వుంటారు. దూరాన ఆకాశంలో ఒక మచ్చ కనబడుతుంది. ఒక విమానం మేఘంలోనుండి వస్తూవుంటుంది. ఫిరంగి మూతులు దానిపైపు తిప్పి దాని గమనాన్ని అనుసరిస్తూనే వుంటారు. ఆ విమానం శత్రులదా మిత్రులదా యని అందరం అనుమానిస్తూ వుంటాం. ఒక్కనిముసంతో అది మాయమవుతుంది. అది శత్రువులదా, మేమున్నచోటు దిక్కు, సబుమెరైనులకు తెలపడానికే వచ్చిందా? తెలిపేసిందేమో? అన్న భయంతో వుంటాం.

సరక ప్రారంభం.

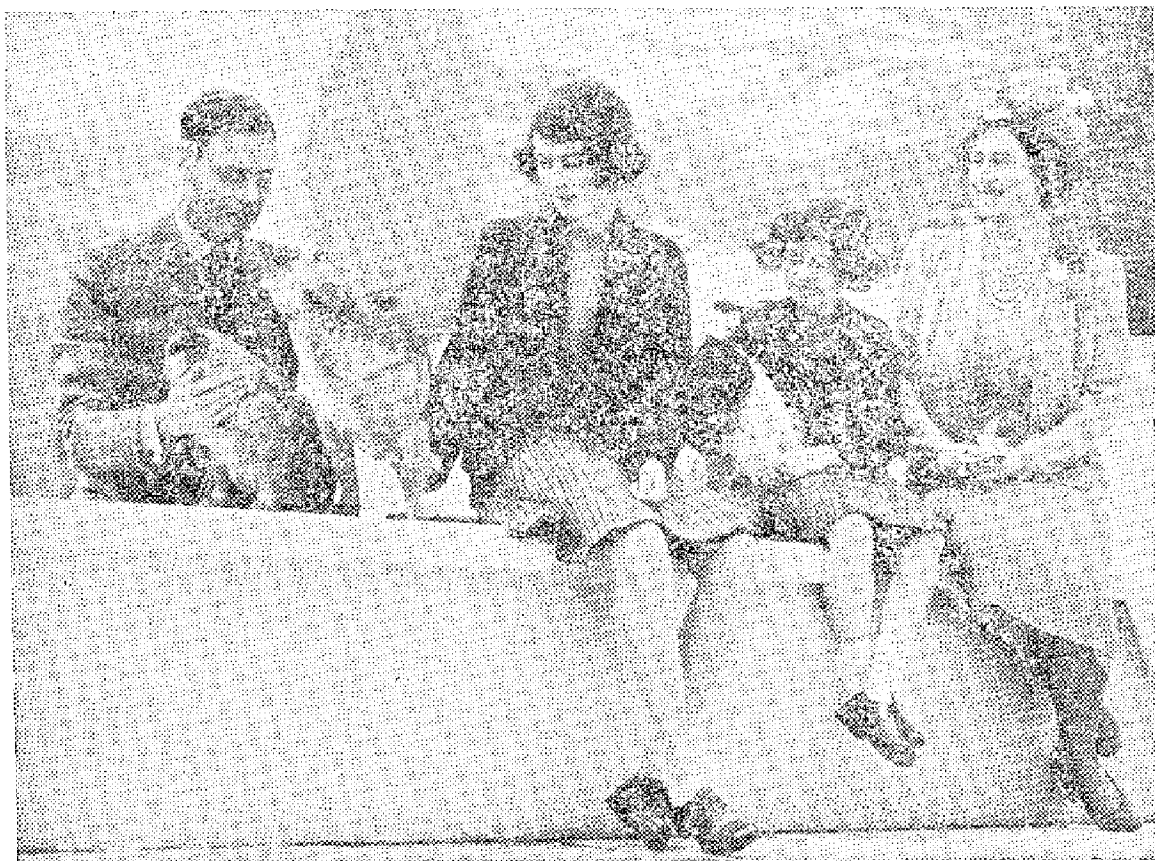
ఒక గంట గడుస్తుంది. చంద్రోదయం ఆవుతుంది. మా స్త్రీమరుల దారికెదురుగనున్న నీరు తెల్లగా మెరుస్తువుంటుంది. వెనకాతల శత్రునౌకలే వెంటాడుతూవుంటే, చెంద్రుని కెదురుగా పోవు స్త్రీమరులు వాటికి స్పష్టంగా తెరమీద నీడల్లాగ కనబడతాయి. అది మర్కటమాదం. స్త్రీమరు ఇంజనుల వచ్చుడు, కెరటాలపెటారు తప్పితే అంతా నిశ్శబ్దంగా వుంటుంది. అకస్తాత్తుగ ఫిరంగులు డాం, డాం అని వ్రేలుతాయి. సరకం మొదలయిందన్నమాట. ఒక చమురు నౌకనుండి మంటలు లేస్తాయి. దానిని టార్పెడో (అంటే, సబుమెరైను లోనుండి గురిచూచి కొట్టబడే పెద్ద తోటా ఫిరంగి) కొట్టింది. దానిచెంతనున్న రెండోస్త్రీమరుకిహడా మంటలందుకుంటాయి. చుట్టు మంటల వెలుతురు. దూరాన నీటిలో వినుబోతులాగ పోతున్న విదో సల్లినదానిపై మా యద్ధనౌకలు గుండ్లు వ్రేలుస్తూ వుంటాయి. అది సబుమెరైను శిఖరమయి యాంటుంది. గుండ్లతో త్రుళ్ళే నీటి తుంచరల మధ్య మా యద్ధనౌకలు దాని వెంటాడుతూ కనబడతాయి. మరికొన్ని సమయంలోనే నీటిలోనున్న సబుమెరైను పెబడి దాన్ని చిల్లి పొడిచే మందుగుండు పీపాలు (డెప్తు ఛార్జ్) వ్రేలుట వినబడుతుంది.

మరునాడుదయమధ్యసరికి సముద్రయానం సాగుతూనే వుంటుంది, దారిలోనుండు మందు గనులను వైసెగురు బాంబరు విమానాలను తప్పించుకుంటాను. చివరకు కాన్వాయిలోనుండు స్త్రీమరులన్ని వివిధరేవులు చేరేసరికి వాటిలోనుండు ప్రశస్త్రముగు సరకు దింపడానికి వచ్చినవారందరికీ అట్లాంటికు ప్రయాణమంటే యేమిటో, అట్లాంటికు యుద్ధంఅంటే యేమిటో తెలుస్తుంది. అదివరకే యిట్టి కష్టాలుపడిన నావికులు ఖైదీలగు జర్మనులు కొందరు ఆ రేవులలో కనబడతారు.

ఈ స్త్రీమరులలో దిగే నావికులు ఆ రేవు నగరాలలో పోయి చూచేసరికి అక్కడ ఫ్యాక్టరీలన్ని అతి మరుకుగా పనిచేస్తూ వుంటాయి. రేవులలో ప్రజలుకూడా యీ నావికులు ప్రాణాలకు తెగింది తెచ్చే సరకు వృథా చేయకుండా వుండాలని ఆ సరకును అతి లోభత్వంగా వాడుకుంటూ వుంటారు.

ప్రయాణంచేసే మన నౌకలపై శత్రువులు కొట్టడం వైన తెలుపబడింది. శత్రువులకు మనం ఎంతపట్టం కలుగచేస్తున్నామో చూడండి. గత నెలలో శత్రువుల స్త్రీమరులు రిరి మన విమానాలు సబుమెరైనులచే ముంచబడ్డాయి. సముద్రాలలో వారి స్త్రీమరులకన్న మనవే చాల ఎక్కువవుంటాయి. వారి స్త్రీమరుల సంఖ్య చాల వడిగా తగ్గిపోతున్నది. మనవి మహాసముద్రాలమీద చాల వైర్యంగా ప్రయాణం చేయగలుగుతున్నాయి. వాళ్లవి తిరాన్న సుసరించుకొనే పోతూవుంటాయి.

బ్రిటిషు రాజ కుటుంబం.

6 వ జార్జీ రాజుగారు, వారి భార్య ఎలిజబెత్ రాణి, కుమార్తెలు ఎలిజబెత్, మార్గరెటుగార్లు వారి పెంపుడు కుక్కలతో ఆడుకుంటున్నారు.

ఈ వారంలో యుద్ధ వార్తలు.

జర్మనీపై విమానదాడులు.

బాతావరణం అనుకూలంగా లేకపోవటంవల్ల, ఈ వారంలో రెండు మూడు రోజులు బ్రిటిషు విమానాలు జర్మనీ మీద, పెద్ద విమానదాడులు సాగించడానికి వీలులేక పోయింది. కాని మిగిలిన రోజులలో జరిపిన దాడులలో జర్మనీకి గల్గించిన నష్టం, అపారం. 29 వ తేదీ రాత్రి, జర్మనుల ఆక్రమణలో భుష్ట నార్వేలో చాలరేవులమీద, పట్టణాలమీద దాడులు జరిపినవి. అందులో ఆల్సెండు అనే రేవుమీద మరి తీవ్రంగా జరిపాయి. జర్మనులు, రష్యాలో ఉత్తర రంగానికి ఈ పట్నంమీదుగానే వైన్యాలను సప్లయలను చేర్చు కుంటున్నారు. 29 వ తేదీ రాత్రి దాడిలో ఈ రేవు చాల భాగం శిథిలంచేయబడింది. రేవులోభుష్ట రెండు జర్మను నౌకలు ముంచివేయబడ్డాయి.

ఆ రోజుననే, ఫ్రాన్సులో ఉత్తరభాగంమీద దాడి సాగి స్పెన్సు బ్రిటిషు వైమానికులకు ఒక ఆపూర్వమైన మార్పు కనిపించింది. బ్రిటిషు విమానాలు ఆ ప్రాంతంపైకి రావడంతోనే హంటిస్ రేవు పట్నంలోని ప్రజలు, బ్లాక్ ఆఫ్ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా, ఎలెక్ట్రిక్ దీపాలను వెలిగించి బ్రిటిషు విమానాలకు స్వాగతమిచ్చారు—ఒక వృద్ధ స్త్రీ ఆనంద సూచకంగా చేతులు విస్తరించుకొన్నాడు. వీరలో కొందరు యావకులు అక్కడ ఒక జర్మను ప్రెసికాధి కారిని హత్యచేసినను కారణంచేత జర్మనులు 50 మంది

ప్రజలను మాహిగుండ్లు బారుచేసి చంపివేసియున్నారు. ఆహతుక వర్తకే ప్రజలలో వ్యాపించిన అగ్రహవేశంచేతనే, ఆ ప్రాంతపు ప్రజలంతా, బ్రిటిషు విమానాలు రావడంతోనే అంత విరగబడి ఉత్సాహం కనుపరచారు.

20 జర్మను నౌకలను ముంచివేశారు.

గత 31 వ తేదీ రాత్రి జర్మనీలోని హంబర్గు రేవు పట్నంలోని నౌకా నిర్మాణశాలలపైన, బ్రెమెన్ అనే పెద్ద పారిశ్రామిక పట్నంమీదను బ్రిటిషు విమానాలు వేలకొలది బాంబులు వర్షించాయి. వీనివలన, లేచిన మంటలచూస్తే—ఫాక్టరీలు, నౌకా నిర్మాణశాలలు చాల భాగం పూర్తిగా తగులబడి ధ్వంసమైపోయివుండును. కొన్ని కోట్ల విలువ గల ఆస్తీ పరశురామ ప్రీతిమైవుంటుంది.

2 వ తేదీనగూడ అవిధంగా దాడులు సాగిస్తుంటే చాల జర్మను నౌకలు, నిండుగ సరకులతో, ఐరోపా ఖండపు కోస్తాను అంటిపెట్టుకుని ప్రయాణం చేస్తుండగా బ్రిటిషు విమానాలకు కనిపించాయి. వానివంటి కొన్ని యుద్ధనౌకలుగూడా కాపలావున్నాయి. అయినా లక్ష్యపెట్టక బ్రతుకు విమానాలు వానిని యెదిగ్చి వందలకొలది బాంబులు వర్షించాయి. అవి తగిలి కొలది నిమిషాలలోనే 20 జర్మను నౌకలు మునిగి పోయినవి. మరి 10 నౌకలు చాల చెప్పులు తగిలి శిథిలమైపోయినవి.

బ్రతునుపై దాడులు.

జర్నను విమానాలు యథాపూర్వంగానే, బ్రతును మీదికి, రాత్రి పూటలలో చాల స్వల్పసంఖ్యలలోవచ్చి అక్కడక్కడ బాంబులువేసి పోతున్నాయి. కాని ఒక్కరోజున గూడ, వెళ్ళదగినంత పెద్దదాడి జరుగలేదు. విశేషం నవంబరు 29 వ తేదిన, ఒక్క విమానం మాత్రమే దాడిచేసింది. 30 వ తేదిరాత్రి ఆంగ్లదేశపు తూర్పు భాగం ఆగ్నేయ భాగంలోను కొన్ని బాంబులు పడ్డాయి. ఆస్తికి కొంత నష్టంకల్గినా జననష్టం ఏమిలేదు. 1 వ తేదిన శత్రు విమానాలు మామూలుకంటే కొంచెం యెక్కువగానే వచ్చాయి. అక్కడక్కడ, అవి బాంబులువేస్తుంటే, వానిలో 6 విమానాలు కొలది నిమిషాలలోనే పడగొట్టబడ్డాయి.

ఇటలీపట్నాలు భస్మమగుట.

ఇటీవలివరకు బ్రిటిషు విమానాలు, ఇటలీమీద విస్తారంగా దాడులు సాగించుటలేదు. కాని ఇప్పుడు ఇంచుమించు ప్రతి రాత్రి, ఇటలీలోని పట్నాలమీద దాడులు సాగిస్తున్నాయి. ఉత్తర ఆఫ్రికాకు పంపడానికోసం, ఇటలీ దక్షిణప్రాంతపు పట్నాలలో ఇటాలియనులు, చాల నైస్యాలను, ఆయుధ సామగ్రిని కేంద్రీకరించియుంచారు. అందుచే 30 వ తేది రాత్రి బ్రిటిషు విమానాలు ఆ పట్నాలమీద భయంకరమైన దాడులు సాగించాయి. ఆ పట్నాలలో, బాంబుల వేలు డువలన లేచిన మంటలు, నూరుమైళ్ళకంటే యెక్కువదూరం కప్పించాయి. వీనిలో ముఖ్యంగా నేపిల్సుపట్నపు రేఖపై సాగించిన దాడి మరిదారుణంగా వుండని ఇటాలియనులే ఒప్పుకుంటున్నారు. ఆ పట్నపు స్థితి—అక్కడనున్న “వెస్టూవియస్” అగ్నిపర్వతం బ్రద్దలైవుడు, ఎటుల భయంకరంగా వుంటుందో, బ్రిటిషు బాంబులచే లేచిన మంట వలనగూడ అంత భీభత్సంగా వుంది. గత 31 వ తేది రాత్రి నేపిల్సు నగరంమీద, వరుసగా ఆరుగంటలనేపు వందల కొలది బ్రిటిషు విమానాలు వేలకొలది బాంబులు వర్షించాయి. ఈ సందర్భంలో, ఇటలీకి సమీపంగా మధ్యధరా సముద్రంమీద ప్రయాణించేస్తున్న ఒక ఇటాలియను స్వై నౌక, ఒక యుద్ధనౌకగూడ ముంచివేయబడెను.

మధ్యధరాసముద్రంలో బ్రిటిషు నౌకాకేంద్రములమీద శత్రుదాడులు ఈ వారం చాల తగ్గినవి. 1 వ తేది అరె జ్జాండియా రేపు ప్రాంతము మీదమాత్రం శత్రువిమానాలు దాడిచచ్చి కొన్ని బాంబులు వేసినవి. కాని అధికమైన నష్టం మాత్రం ఏమీ కలుగలేదు.

ఆఫ్రికాలో పోరాటం.

లిబియా—ఈజిప్టు సరిహద్దులలో (ఉత్తర ఆఫ్రికా) ఉభయపక్షముల సైనికులకు, స్థానికమగు సంఘర్షణలు జరుగుచున్నవిగాని, పెద్ద పోరాటం మేదీ ఇంకను ప్రారంభంకాలేదు. బ్రతునులో కొందరు ప్రముఖులు, ఈజిప్టునుండి లిబియాపైకి బ్రిటిషు నైస్యములు వెంటనే దాడిసాగించి ఉత్తర ఆఫ్రికా నుండి ఇటలీ—జర్నను నైస్యాలను పూర్తిగా వెడలగొట్టవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిస్తున్నారు. లిబియా టూబ్రూకుదుర్గంలోని బ్రిటిషు సామ్రాజ నైస్యాలు ముట్టడించి యున్న ఇటలీ—జర్నను సైనికదళములపై, రాత్రివేళల చిన్న చిన్న దాడుల సాగిస్తున్నవి. 1 వ తేదిన జర్ననులు, టూబ్రూకు దుర్గపు పడమటిభాగంమీద ఫిరంగిగుండ్లను కొంచెం జోరుగా వర్షించడానికి ప్రారంభించారు. కాని, దానివలన దుర్గానికి ఎక్కువ నష్టమేమీ కలుగలేదు.

టర్కీభయాలు—సంసిద్ధత.

రష్యా దక్షిణభాగంలో యుద్ధపరిస్థితుల విషయమై, శత్రులు కాకేసియాను సమీపిస్తున్నకొలది, టర్కీదేశపు నాయకులకు—తమదేశపు భవిష్యత్తునుగురించి అలజడికల్గుతున్నది. టర్కీ అధ్యక్షుడగు ఇనుగారు గత 29 వ తేదిన టర్కీ ప్రజాస్వామ్యపు 18 వ వార్షికోత్సవముల సందర్భమున రేడియోలో ప్రసంగిస్తూ, టర్కీకి అపాయం ఇంకా దాటిపోలేదనీ, టర్కీప్రజలు దేశరక్షణకొరకు సిద్ధమై చాల జాగ్రత్తనుండవలెనని హెచ్చరించారు. 1 వ తేదిన టర్కీ శాసనసభయం దువస్యసిస్తూ “ప్రస్తుత యుద్ధరాజ్యాలకు టర్కీ మూలంగా సమాధానం కుదిరి శాంతిని సాధింపగల్గు అవకాశముంటే—అంతకంటే తనకు సంతోషకరమగు విషయముండదని అన్నారు. కాని ఆ భువన్యాసంలోనే—యుద్ధం కొలది రోజులలోనే ఇతర దేశాలకుగూడ వ్యాపింపవచ్చునని టర్కీ యొక్క జాటస్థ్యమును యెవరైన భంగపరచునెడల, టర్కీ వెంటనే ప్రతిఘటించి తన శక్తినంతను ఉపయోగించి స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకొనునని హెచ్చరించారు.

బ్రతును-ఇరాక్ సహాయం.

ఇరాక్ దేశపు పరిపాలనకర్త ఈ నెల 1 వ తేదిన శాసనసభకు ప్రారంభోత్సవ మొనర్చుచు, జర్నను, ఇటలీ కుట్రలనుండి తమ దేశమును కాపాడినందుకు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి కృతజ్ఞతను తెలియజేసెను. బ్రతును యడల ఇరాక్ దేశం ఎప్పుడును అత్యంత స్నేహ భావంతోనే వుండునని, శత్రుదాడుల నిరోధించుటకు బ్రతునుకు సంపూర్ణ మగు సహాయము చేయునని ప్రకటించెను.

ఇరాక్ లో నైస్యములను ఆయుధ సామగ్రిని త్వరితంగా చేర్చుటకు రహదారులను, రైలు మార్గములను నిర్మించుట కొరకు బాగ్దాదు-బస్రా ప్రాంతాలలో 10 వేల మంది కాల్షికులు రాతింబగళ్లు పనిచేస్తున్నారు.

అమెరికా సంరంభం.

“అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలకు,—జర్ననీ ఇటలీలకు వరస్పరం యుద్ధం ఇదివరకే ప్రారంభమైనది. అది సముద్రాలమీద జరుగుచున్నది.” అని ఒక అమెరికను శాసనసభ్యుడు అన్నాడు అట్లాగే, ఈ వారం జర్నను జలాంతర్గామి యొకటి, బస్రాండు దేశమునకు స్వల్ప దూరంలోనే వర్తక నౌకలకు కాపలాగావున్న “యాబెక్ జేమ్సు” అను అమెరికను డిప్ట్రీయరు (చిన్న తరగతి యుద్ధ నౌక) ను ముంచివేసింది. మరి రెండు రోజుల తరువాత ఒక అమెరికను నూనె నౌకను గూడా ముంచుటకు ప్రయత్నం జరిగింది. ఆ నౌక చాల చెబ్బలు తిని చెడిపోయినా, ఎట్లాగో రేవుకు చేరుకుంది. ముందు అమెరికను యుద్ధ నౌకలే యెదిరిన వనియు, ఆత్మరక్షణ కోసం తమ జలాంతర్గాములు అమెరికను నౌకను ముంచివేయవలసి వచ్చినదనియు జర్ననులు ఆరోపిస్తున్నారు.

అమెరికను నౌకలను, హెచ్చరికైనా లేకుండా యీ విధంగా ముంచివేయడం, అమెరికా ప్రజలలో రోషం కలిగించింది. దానివలన, తటస్థ శాసనాన్ని సవరించి, అమెరికను వర్తక నౌకలకు కూడా ఆయుధాలు అమర్చవలెనను చట్టమునకు శాసన సభలలో అనుకూలర సంఖ్య అధికమైనది. ఒక్క సభ్యుడు అడ్డు తగలటంవలన అగిందిగాని, లేకపోతే, ఆ చట్టం 2, 3 తేదీలలో ఒక శాసన సభవారి ఆమోదం పొందియుండేది.

రష్యాకు, బ్రిటనుకు ఆయుధముల సప్లైలు ఇటీవల చాల హెచ్చినవి. ఆమెరికా ప్రభుత్వం తమకు కావలసిన వానిని గూడ తగ్గించుకొని ఆయుధ సామగ్రిని రష్యాకు పంపిస్తున్నారు. రష్యాకు ఈ ఆయుధాలు మందుగుండు త్వరితంగా అందుట కోసం, ఆమెరికానుండి అట్లాంటిక్ సముద్రపు ఉత్తర భాగంమీదుగా, రష్యనుల ఆర్చేంజలు రేవులకు పంపుతున్నారు. శీతకాలంలో ఆర్చేంజలు రేవులో నీరు గడ్డకట్టి పోకుండావుంచుటకు యేర్పాటులు జరుగుతున్నాయి.

ఆయుధ నిర్మాణంలో, సప్లైలవలన, ఆలస్యం జరుగకుండా జేయుట కోసం యజనూసులు, పనివారు కలసిరాజీ నేర్పరుచుకొని ఫ్యాక్టరీలను ప్రభుత్వ నైనిక శాఖవారు స్వాధీనం చేసుకొని నడిపిస్తున్నారు. కార్మిక సప్లైలను ప్రోత్సహించుట, కుమ్మకు చేయుట దేశద్రోహమగు నేరముగ ప్రకటిస్తూ, శాసన సభలో, సభ్యులలో ఒకరు చట్టమును ప్రతిపాదించారు. ఈ విధంగా ఫ్యాక్టరీలన్నిటికీ పూర్తిగా పనిచేయించి, వచ్చే సంవత్సరంనుంచి సాలీనా లక్ష విమానాలను తయారుచేయుటకు, ఆమెరికనులు సంకల్పించుకున్నారు.

రష్యాకు ఆయుధ సహాయం చేయుటయేకాక, ఫిన్లండుకు —రష్యాకు యుద్ధం విరమించుచేయడానికి ఆమెరికా ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. అందుకుగాను, ఫిన్లండును వెంటనే యుద్ధమునుండి విరమించుకొనవలెననీ, ఫిన్లండుకు చాల అసహజమగు షరతులతో—సంధి కుదిర్చివేట్టడమనీ, అందుకు అంగీకరింపనిచో, ఫిన్లండుకు, ఆమెరికాకుగల స్నేహ సంబంధములు చెడిపోవునని హెచ్చరించింది.

రష్యా యుద్ధం.

రష్యా యుద్ధరంగాలలో ఈ వారం యెక్కువ మార్పులు లేవు. ఉత్తరపు చివర—మర్షనిస్కు రేవు పట్టణమును పట్టుకొనుటకు జర్మనులు ఫిన్లులకలసి పెద్ద దాడులు సాగించిరి. కాని, వానినన్నిటిని రష్యనులు తిరుగ గొట్టివేశారు. మర్షనిస్కునకు 14 మైళ్లకులోపల, శత్రువులక్కడను సమీపించగలుగలేదు. రెనిక్ గ్రాడు సగరమును ముట్టడించియున్న జర్మనులపైన, రష్యనువైద్యము లీవారం చాల తిరుగుదాడులు సాగించి వెనుకకు కొట్టివేసినవి.

రష్యా రాజధానియగు మాస్కో సగరమును పట్టుకొనుటకు, జర్మనులు నాల్గు వైపులనుండి సాగిస్తున్న దాడులు, విమాత్రం ఫలవంతం కాలేదు. ఉత్తరమునుంచి వస్తున్న నైన్యాలు 20 రోజులనుండి—మాస్కోకు 100 మైళ్ల దూరమునందున్న కాలినిన్ సగరమునుదాటి రాగలుగలేదు. వాయవ్య దిశను, పడమటి దిశను శత్రువులు విమాత్రం ముందుకు కాలేదు. దక్షిణమునమాత్రం 150 మైళ్ల దూరమున వున్న ఓరెలు అనే పట్నమునుంచి 100 మైళ్లసమీపంలో వున్న “టులా” సగరమువరకు త్రోసుకు రాగల్గిరి. కాని రష్యను వైద్యములు శత్రుల సవతునే నిలిపివేసెను.

దక్షిణమున దానెబుక్ సదీ ప్రాంతంలోమాత్రం, శత్రులు కొంత ముందుకు రాగలిగిరి. కాని, రష్యను వైద్యములు కొత్త సేనానినాయకత్వం క్రింద జర్మనులను నిలువరించినవి. ఆ ప్రాంతంలో శత్రులు పూర్తిగా వెనుకకుతిరిగి పారిపోవుచున్నారు. హతులైన వేలకొలది తమ వైనికులను ఆయుధ సామగ్రిని యుద్ధరంగంలోనే వదలిపోవుచున్నారని రష్యా అధికారులు చెబుచుచుండిరి.

దక్షిణకొనను, క్రైమియా ద్వీపకల్పంలో జర్మనులు చాల వరకు ముందుకు తోసుకొనివచ్చి, రాజధానియగు సిమర్ పూస్ సగరమును ఆక్రమించితిమనీ, క్రైమియాలోని రష్యను వైద్యముల రెండుగా వీల్చివేసితిమనీ జర్మనులు ప్రక

టించుకున్నారు. అది పూర్తిగా నిజం కాకపోయినా, క్రైమియాలో పరిస్థితులు సమాదకరంగానే వున్నవని రష్యనులు గూడా అంగీకరిస్తున్నారు. క్రైమియాకొరకు జరుగుచున్న పోరాటంలో మొదటి 12 రోజులలోనూ 90 వేల సుశిక్షితమగు జర్మను వైద్యం చూతమైనది.

బ్రిటిషు నౌకాబలం.

రెండు యెండ్ల సంగ్రామమున, చాల నౌకలను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ఇంతవరకు కోల్పోయినను, నేటికి బ్రిటనుకు 250 లక్షల టన్నుల పరిమాణముగల నౌకలు గలవని ఆమెరికా నౌకాబల సభ్యులలో ఒకరు ప్రకటించిరి. యుద్ధారంభమున బ్రిటనుకు 210 లక్షల టన్నుల నౌకలుమాత్రమే గలవు.

రష్యాపై జర్మనువాడి ప్రాంగంభమైన పిదప, జర్మనులు బ్రిటిషు నౌకలపై జలాంతర్గాముల దాడిని హెచ్చించిరనియు, కాని బ్రిటిషు నౌకాదళవర్ధనలన సప్తములు చాల తక్కువలో వుంచబడెననియు, నౌకామంత్రి అల్లెగ్లాండరుగారు ప్రకటించిరి. గత 29 వ తేదీన రెండు బ్రిటిషు నౌకలు స్పెయిను రేవునుండి బయలుదేరి కొలదిదూరము సముద్రమును ప్రవేశించిన తొడనే ఆకస్మికముగ జర్మను విమానములు వానిని యెదిర్చెను. వానిలో ఒక నౌక మునిగిపోయెను.

విషీ ప్రభుత్వం.

విషీ (ఫ్రెంచి) ప్రభుత్వ మంత్రివర్గము 80 వ తేదీన సమావేశమై, జర్మను అధికారులపై జరుగుచున్న హత్యల గురించియు, వాని నివారణోపాయముల గురించియు, హత్యలకు ప్రతికారముగ జర్మనులు అమలు జరుపుచున్న మరణ దండనల గురించియు జరుగుచున్న రాయబారములను, డార్లక్ గారు మంత్రివర్గమునకు విన్నవించిరి. జర్మనులచే చంపబడిన ఫ్రెంచి వీరుల సంస్మరణమును 81 వ తేదీన మిత్రమండలి వైనికులు నావికులు అన్ని ప్రాంతములలోను జరిపిరి.

దక్షిణాఫ్రికా సముద్ర ప్రాంతముమీదుగ ఫ్రాన్సునకు ఆహారవదార్థముల దెచ్చుచున్న ఫ్రెంచి నౌకలను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ నౌకలు ఆటంకపరచి సదరు నౌకలను తమరేవులకు పట్టించుకొనిపోయినందుకు విషీ ప్రభుత్వము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు తీవ్రమగు అసమ్మతిని దెలిపెను.

బ్రిటిషు రేడియోవార్తలనుగాని, మరికొన్ని ఇతరదేశముల రేడియో వార్తలనుగాని వినిపయెడల ప్రజలకు తీవ్రమగు శిక్షల విధింపబడునని విషీ ప్రభుత్వమువారిక చట్టమును ప్రకటించిరి.

జపాను.

తూర్పు ఆసియా ప్రాంతములలో అపాయం ఈవారము గూడ పగలెడు. ఆమెరికా-సంయుక్త రాష్ట్రాలకు జపానుకు వివాదములు పరిష్కారము కాలేదు. ఈ విషయమై ప్రశ్నలకు జపాను అధికారులు, సమాధానమిస్తూ “ఉభయ దేశాలకు మధ్య రాయబారములు ఇంకా వదలుకోలేదు” అని అన్నారు. జపాను ప్రధానమంత్రియైన టోజా సేనాని, “ఇంత క్లిష్ట స్థితులు జపాను చరిత్రలో యెప్పుడు సంభవించి యుండలేదు” న్నాడు. దేశములోని ప్రధానమగు పరిశ్రమలన్నిటిని, ప్రభుత్వాధికారుల సలహా ప్రకారం పని చేస్తుండవలెనని ఉత్తరువు చేశారు. దేశమున యుద్ధ పరిస్థితుల అమలుకు రావలసిన యేర్పాటుల సన్నిటిని ప్రారంభించిరి. భారతదేశమునుండి ఆమెరికా మొదలగు ఇతర దేశములనుండి జపానీయులను స్వదేశానికి చేర్చుకొనే నౌకలు ప్రయాణికుల నెక్కించుకొని బయలుదేరి వెళ్లిపోయినవి. పాంగుపైలోను, జపాను ఆక్రమణయందున్న చైనాలోనుగల బ్రిటిషు పౌరులను - స్వదేశమునకు మరలి రావలసినదని బ్రిటిషు అధికారులు ఉత్తరువు చేసిరి.

జపాను, ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలాండు దేశములపైన దాడి సాగించునని జర్మనులు కొందరు సూచిస్తున్నారు కాని, ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వ ప్రధానియగు క్విట్ గారు, ఆస్ట్రేలియనులు తమ స్వదేశమును రక్షించుకొనుటకు దృఢ నిశ్చయమైయుండిరిని రక్షణ యేర్పాటులన్ని నీర్థమైనదని బడసని ప్రకటించాడు. భారత ప్రధాన నేనానియగు సర్ ఆర్వి బాల్గవేవలుగారు, తూర్పు ఆసియాలోని రక్షణ సన్నాహముల పరీక్షించుటకుగాను సింగపూరు వెళ్లిరి. అక్కడనుండి ఆస్ట్రేలియాకుగూడ వెళ్లి దూచిరానున్నారు.

ఈలోగా, జపాను ప్రస్తుతం విదేశమీద దాడితీస్తుంది అనే విషయమై తూర్పు దేశాలలో అలజడిగావుంది. ఇండో చైనాలో తాయిదేశం సరిహద్దులలో జపాను అధికారులు నైస్యమును కేంద్రీకరిస్తున్నారనీ, తాయిదేశమీదకుగాని, బర్మామీదకుగాని అచటి జపాను నైస్యాలు దాడి సాగించ వచ్చునని చైనా అధికారులు కొందరంటున్నారు. జపాను నైస్యాలు సరిహద్దులదాటి, తాయిదేశమును ప్రవేశించెనను మాట అబద్ధమనీ, తాయిదేశములలో ఇంకా సంఘర్షణలు లేవనియు, అట్టి సంఘర్షణలు రాగండ చేసుకొనుటకు తమ నైసికులను సరిహద్దులనుండి చాల వెనుకకు మరల్చు కొంటిమని తెలియచేశారు. తాయి ప్రభుత్వం దేశరక్షణ యేర్పాటుల త్వరితంగా పూర్తిచేస్తున్నది. 1942 వ సం॥ జనవరినుండి ప్రారంభమయ్యే సంవత్సరంలో, నైసిక శాఖ వ్యయము 310 లక్షలనుండి 1,100 లక్షలకు పెంచుటబడింది.

చైనాలో జరుగుచున్న పోరాటాలలో జపాను నైస్యాలు ఈ వారం చంగ్వియను ప్రాంతమును వదలివేసి వెనుకకు మరలి పోయినవి. రెండు నెలల క్రిందట జపానీయులు ఆక్రమించు కొనిన చంగ్వి అను ముఖ్యమగు రైల్వే జంక్షను పట్టణమును తిరిగి చైనా నైస్యాలు ఆక్రమించుకున్నాయి. జపాను నైస్యములు హునాన్ అను రాష్ట్రంలో ప్రధానమగు బానాన్ అను పట్టణమును ఆక్రమించితిమని జపానీయులు ప్రకటించు కున్నారు. జపాను నైస్యాలు ఇకమీద ఇండో చైనానుండి బర్మా సరిహద్దులలోనున్న యూనాన్ ప్రీజ్ అను రాష్ట్రములను ఆక్రమించుకొని తద్వారా బర్మా రోడ్డుమీదుగా చైనాకు ఆయుధములు సైన్య కాకుండ అడ్డగింపవలెనని జపాను నైసికాధికారు లుద్దేశించుచుండిరిని చైనా అధికారులు ప్రకటించిరి.

జపానుకు సాలీనా 13 లక్షల టన్నుల పెట్రోలును సైన్య చేయుటకు డచ్చి తూర్పు ఇండియాలోని కంపెనీలు ఇది వరకు ఒడంబడిక చేసుకున్నవి. ఆ ఒడంబడిక వాయిదా ఈవారంతో ముగిసిపోయింది. దాని మరికొంత కాలము పొడిగింపవలెనని జపానుగూడ కోరియుండలేదు. అందుచే డచ్చి ఇండియానుండి జపానుకు నూనె సైన్య పూర్తిగా అగిపోవును.

తటస్థ దేశములు.

స్వీడనునందలి యువకులు బ్రిటిషు విమానదళ శాఖయందు ప్రవేశించుటకు స్వీడనులో రహస్య సంఘముల నేర్పరచుకొని పనిచేయుచుండిరి.

స్వీడను ప్రభుత్వము తమ ప్రజలకు నైసిక శిక్షణకాలమును 12 నెలలనుండి 18 నెలలకు పెంచించుటకు శాసనసభలో ఒక చట్టమును ప్రతిపాదించెను. అవసరమగుచో ఈ శిక్షణ కాలమును మరి ఆరు నెలల కాలము పొడిగించుటకుగూడ ఈ చట్టమున అధికారమొసగబడెను.

ఆక్రమిత ప్రాంతాల్లో ప్రజల అవస్థలు.

నెలొనికాలో (గ్రీను). యువరో కొందరు ఒక జర్నలు నైసికుని హత్యచేసినందుకు శ్రుతికారముగా జర్నలు అధికారులు, తాము అదివరకే పట్టుకొని-ప్రజల సత్ప్రవర్తన కొరకు హామీగా తమవద్దనుంచుకొనిన పురప్రముఖులలో 13 మందిని భరితీసి చంపివేసితిమని ప్రకటించిరి.

ఎవరో జర్నలు అధికారులను హత్యచేసినందుగాను నిరపరాధులగు ప్రజలను చంపుట రాక్షస కృత్యమని ఖండించుచు కోస్తారికా, అజ్ఞంపై నా ప్రభుత్వములు. (రెండును దక్షిణ ఆమెరికా దేశములే) జర్నలు ప్రభుత్వమునకు అక్షేపణను తెలియజేసెను.

యుగోస్లావియాలో ఒక్క జర్నలు నైసికుని ఎవరో హత్య చేసినందుగాను శ్రుతికారముగ జర్నలు అధికారులు తమవద్ద నిర్బంధమునం దుంచబడిన యుగోస్లావు కమ్యూనిస్టులలో 50 మందిని చంపివేసిరి.

సలహా : ఇకముందు చూచుకొనుటకు యీ మదరాసు యధ సంచికను మీరు భద్రపరచుకొనుడు.

[మదరాసు సమాచారముల ఆశీస్సుగారు తమ వందనములతో దీనిని మీకు పంపుచున్నారు.]